Nº. 3900. 1860.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD."

VRIJDAG 2 MAART.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden [illegible] *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents [illegible] regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien [illegible] zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men [illegible] plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 1 Maart.

(1) Tot de gelukkige verschijnsels der katholieke reaktie onzer dagen, behoort in de allereerste plaats de verhoogde belangstelling in het kerkelijk leven, zich openbarend door de algemeener aansluiting bij de verschillende godvruchtige werken en oefeningen, die, in verband met de gedachtenis van Jezus' omwandeling op aarde en het leven zijner Heiligen, in de kerken van ons land zijn ingevoerd. Is het, helaas, verflaauwing van geloofsijver, die aanleiding gegeven heeft, dat de Kerkelijke Overheden de verpligte viering van vastestonden en feestdagen aanzienlijk verminderd hebben: daarentegen is bij vele geloovigen, ja bij geheele afdeelingen van de Algemeene Kerk, vooral bij die der dagelijks aangroeijende engelsche bekeerlingen, eene vurige liefde ontwaakt voor de personen en voorwerpen, die de H. Kerk ons dag aan dag, ook zonder uitdrukkelijk gebod, ter overweging of nastreving voorstelt; en de minder beoefende devotiën zijn, ook ten onzent, door een schier gelijk getal van andere, boven door ons aangeduide, godvruchtige oefeningen en werken vervangen. De onuitputtelijke rijkdom der katholieke liturgie weet altijd Godverheerlijkende vormen aan te voeren, om de zielsbehoeften der geloovigen meê te gemoet te treden, om de denkbeelden hunner naar het eeuwig licht en leven strevende harten meê te omkleeden, om steun te geven aan hunne verzuchtingen en bevrediging aan het heimwee hunner ziel.

Niet slechts onder de christelijke gemeenten, die, van de Moederkerk afgescheurd, zich op kleiner of grooter afstand van haar verwijderd houden, maar, men moet het bekennen, onder het leekenvolk in 't algemeen, was, in de laatste drie honderd jaar, het kerkelijk leven meer en meer verslapt. Gingen koningen en veldheeren, in beter tijd, met eene vooruitgedragen lantaarne te middernacht ten Mettenen — zou geen der Fransche Koningen, tot op hun ondergang in Lodewijk den XVIe, een etmaal zijn gebleven zonder eene Mis te hooren — bleef op vele plaatsen, bijzonder door huismoederlijken invloed, een godsdienstige adem ook den familiedisch en het hoekje van den haard bezielen: de rijke verscheidenheid, die steeds nieuwe kracht en harmonische volledigheid aan het kerkelijk leven moet bijzetten — ging in vele parochiën der christen-wereld gansch verloren, en ook goede burgers meenden genoeg gedaan te hebben, wanneer ze de gewoonte waren getrouw gebleven de Vijf geboden der H. Kerk tamelijk regelmatig na te komen.

En hoe schoon, hoe echt en eenig katholiek is het toch — waarlijk en in zijn verschillende wentelingen het leven der H. Kerk meê te leven, naar de eischen van het Kerkelijk Jaar.

Het geldt hier niet het doorlezen van *den geheelen Bijbel*, maar een, door dezen of genen predikant voorgesteld, lijstje van te zaamgegroepte hoofdstukken, vaak buiten eenig verband met den harteklop des kerkelijken levens: in het Katholicismus is alles orde en harmonie: en die orde en harmonie zijn zoo wel rijk aan algemeenheid als aan verscheidenheid.

Zeker, het verdient allezins de toejuiching er onlangs in dit blad aan gegeven, dat twee uitmuntende katholieke personen eene nieuwe verdietsching van het woord Gods hebben ondernomen; de gepaste vrijheid, die de Heilige Kerk aan hare kinderen laat, regtigt hen om naar hartelust, onder de voorlichting van het wettig gezag zelf, de gewijde boeken te doorlezen, en te bestudeeren. Maar naast, maar boven deze individueele en afzonderlijke leering en stichting, staat de leering en stichting, naar de jaarsordening der Heilige Kerk-zelve. Het [illegible] gebruik der Heilige Boeken, is het genot en de voeding, die men er aan ontleent in de verhouding en naar de mate, die de H. Kerk er, bij de verdeeling en vaststelling dier kolossale liturgische schepping, aan gesteld heeft. De H. Schrift is de oorkonde, die getuigenis geeft van het gezag der H. Kerk, en omgekeerd is de H. Kerk de levende Godspraak, die de echtheid dezer oorkonde beslist. De H. Schrift vervult hare hoogste levensrol in de hand van het kerkgezag, dat, hiermeê toegerust, van Christus' verzoenend offer getuigt, zijn godlijk Leven medeleeft, de H. Sakramenten bedient en de kinderen Adams ten Hemel voorbereidt. Dat die schriften-zelven ook door de geloovigen — vooral sedert in het laatste paar eeuwen de kunst van *lezen* algemeener geworden is — met eerbiedige liefde overwogen en de daarin vervatte lessen te dieper in de harten geprent worden: de Kerk keurt het goed: getuige alleen maar het heirleger katholieke bijbels, sedert de uitvinding van een goedkooper vermenigvuldigingsmiddel (de drukkunst), in alle moderne talen, over de wereld verspreid. (1) Men vergete niet, dat eene der eerste regeringsdaden van den Katholieken Koning Philips II geweest is het ter perse leggen van den polyglot-bijbel: eene onderneming even reusachtig van ontwerp als onmiskenbaar in hare beteekenis. — Maar, zoo als wij zeiden, men moet zich niet door de vitzucht van het in zelfbewondering verzonken individualisme laten diets maken, dat de bestemming van den Christen is - den weg zijner zaligheid, door zelflezing, uit de H. Schriften te putten. De bestemming van den Christen is een lid van Christus' mystiesch ligchaam te zijn, te deelen in het leven der Kerk, de plaats te begrijpen en met waardigheid te bekleeden, die ons in dat organismus is aangewezen, en daartoe behoort ook, onder anderen, zonder betweters verkiezingen, dag voor dag — zoo mogelijk uur voor uur — die oefeningen en gebeden, die leeringen te aanvaarden, in die gezangen meê te stemmen, die werken te doen, welke onze Moeder in hare wijsheid voor de verschillende getijden des jaars heeft bepaald en aanbevolen. Ieder Katholiek weet, dat tot den hoofdinhoud dier geestelijke oefeningen de met even veel liefde als voorzigtigheid gekozen en gerangschikte hoofdstukken van het Oude en Nieuwe Testament behooren. Daar — in die oefeningen — geeft ons de H. Kerk de profetie, bij de verwezenlijking der evangeliefeiten, de toepassing bij de beginselen; daar wijdt zij ons in in de heilige harmoniën, die een ongewapend menschelijk oog in de H. Schriften zoo maar niet aanstonds ontdekken kan. Daar worden de Bijbeltafereelen omstuwd van de leeringen der H. Doktoren; daar wordt de kerkgeschiedenis aangevuld en worden de neêrgeschreven evangeliehistoriën verrijkt met de eerbiedwaardigste mondelijk voortgeplante traditiën; daar krijgt men het kerkelijk leven in zijne volheid; daar wordt de weg gewezen om van de abstraktie en spekulatie te komen tot de praktijk; daar doen we wat de Kalvinisten en die nog méer verworpen hebben, niet vermogen — daar *dienen* we waarlijk God en zijne vrienden.

(1) *Het Kerkelijk Jaar*, door P. van der Ploeg, Pr. 's Gravenhage, Gebr. v. Langenhuysen. 1859.

(1) Om alleen maar een woordje van de katholieke bijbelovezettingen en bewerkingen in onze nederlandsche taal te zeggen. Beroemd, schoon niet bekend genoeg, is de XIII-eeuwsche [illegible] [Leer-] dichter altegader [illegible] door Prof. David ter perse gelegd; het [illegible] van Jesus, naar de IV Evangeliën is het oudste bekende nederlandsche prozawerk; en verder, wat al bewerkingen van bijbelboeken in rijm in proza! Bij duizenden zijn de nederlandsche handschriften, zoo voor en door vrouwen als mannen, van verschillende bijbelboeken, bijzonder van de psalmen gedurende de middeleeuwen door deze gewesten verspreid; ja het eerste voortbrengsel van Costers drukkerij wat zou het anders zijn dan een *Biblia pauperum* — een schoone prentbijbel, waarin voor het oog der armen, voor *die niet lezen konden*, blad aan blad, de profeetische typen van het Oude Verbond naast hunne verwezenlijking in het Nieuwe den beschouwer, in een kader van de des betrokken texten, worden aangeboden. Als 100 jaar later Willem Vorsterman (omtrent 1530) zijn bijbelherdruk aankondigt, spreekt hij teregt van „Dout eñ Tnyeuwe Testament, *dwelck* van ouden tijden getranslateert geweest is wt den Latijne int Duytsche". Heeft Vorstermans uitgaven van 1528,-34,-44, en -45 de keizerlijke censuur getroffen, en is daardoor het aanzien van den schier gelijktijdigen leuvenschen Bijbel van Nicolaus van Winghe zoo veel te hooger gestegen — laatstgemelde geleerde verdient des te meer vertrouwen, wanneer hij met de hoogste achting spreekt van eene bijbelvertaling „voor seventigh jaren" gedrukt. Zelfs het door Paus Leo X zoo zeer geprezen N. Testament van Erasmus vond al aanstonds in Nederland zijn vertaler. Deze schoone 8vo-uitgave van het N. T. „'twelck (alst Gout alle metalen) alle boucken te boven gaet, is gheprent tot Delft" in 1524. Maar vooral maakte groote opgang de zoo even genoemde *Biblia Winghiana*, „Den geheelen Bijbel, inhoudende het oude ende nieuwe Testament" enz. — uitgegeven bij den „gesworen printer ende boeckvercooper" Bartholomeus van Grave, zelf Meester der vrije konsten. Deze verscheen het eerst in 1548 en is sedert, bij ontelbare uitgaven, tot op onzen tijd toe, in duizenden exemplaren, onder den naam van mourentorffschen bijbel, alom door de Nederlanden verspreid. En toch belett'e dit niet, dat in het zelfde jaar 1548 de Karmeliet Alexander Blanckart van Gent en Br. Jan Spryngel v. Mechelen, te Keulen, met privilegie en goedkeuring, eene nieuwe folio vertaling ter perse legden, opgedragen aan den Bisschop van Utrecht. Voeg hierbij de beroemde vertaling van 't N. Testament, met zeer uitvoerige aanteekeningen, door den 80jarigen Pater der Societeit Franciscus Costerus, een onversaagd strijder voor de waarheid, in 1614 te Antwerpen in een dik folio-deel uitgegeven; voorts de vertalingen van De Witte en van Henricus vanden Leemputte, en men zal niet eens noodig hebben, zich te beroepen op de tallooze 8vo-uitgaven van het N. Testament, op de dagelijks herdrukte Evangelieboeken, op de talrijke uitgaven der Zondagsschool van Heyman Jacobsz., om de beweering te staven, dat de Bijbel nooit een gesloten boek voor den ijverigen geloovige in ons vaderland geweest is, al had hij 't ook nog niet tot de kennis eeniger vreemde taal kunnen brengen. Trouwens de bescheidiging onzer weêrpartij te dier zake, wordt [illegible] in de strijdschriften der XVIe en XVIIe Eeuw met de eenvoudigste feiten wederlegd. Maar hoe wil men inlichten, die ziende blind zijn? [illegible]

Wij achten ons gelukkig, na dat hier verdiende lof is gegeven aan de Nieuwe Testamenten, waarmede de Hoogleeraar Beelen en de Heer Mr Lipman de nederlandsche uitgave hebben aangevangen, een schier gelijktijdig verschenen boek ter sprake te brengen, dat er zich uitmuntend bij aansluit, en dat als een vingerwijzing tegen het misbruik dier kennisbronnen [illegible] de kennis, met den hun kunstsmaak, in den schoonen stijl van dezen Warmonder Hoogleeraar, worden wij de vier feestkringen, de vier kerkelijke Jaargetijden rondgeleid. Na in eene inleiding de harmonie te hebben aanschouwelijk gemaakt, waarin het geestelijk leven der Kerk met het stoffelijk natuurleven zamenstemt, worden achtervolgens „de Feestkring van Kersmis", „de Feestkring der Verlossing" (Septuagesima—Hemelvaartsdag), „de Feestkring van Pinkster" (sluitend met „Kerkwijding") en de „Allerheiligen- en Allerzielendagen" beschouwd in hunne hooge en rijke beteekenis. De geleerde en begaafde schrijver vindt aanleiding, te midden zijner verklaringen van het organismus des Kerkelijken Jaars, diepgaande wenken te geven voor geheel het christelijk bestaan en leven. Met den door Gods Geest geheiligden tijdsvorm in beschouwing te nemen, heeft hij schier alles te zamen gevat, wat, ter Godverheerlijking en zaliging der menschen, de christen ziel behoort te vervullen en op te luisteren. Die zulk boek gelezen heeft, kan die nog twijfelen, of eene Kerk, die, op zoo volmaakte, zoo verstandige, zoo æsthethiesch treffende wijze, hare leden weet op te voeden en in hun geheele wezen vatbaar te maken voor hunne bestemming, door iets anders dan Gods Geest-zelven geleid wordt? Waar is, in de wereld, een tweede voorbeeld van zoodanig liturgiesch geheel, met welks denkbeelden, gebeden, handelingen, genadegaven, de Kerk den ganschen Christen, al zijn doen en laten, begeleidt, ondersteunt, bevestigt en gelukkig maakt? Er kan tegenover het verschijnsel, dat men Katholieke Liturgie noemt, geen quæstie meer zijn van eene keuze tusschen de Godsdiensten. De eenige liturgie, die in onze tijd dezen naam verdient, is de katholieke. Met verlamming, met onvruchtbaarheid zijn al de liturgische systeemen dier Kerken geslagen, welke van den wortel van alle leven, het middenpunt der eenheid, verwijderd zijn. Van protestantsche liturgie, van protestantsche Kerk derhalve, kan er, althands in ons vaderland, met eenigen schijn van gezond verstand, wel geen sprake zijn. Het is onnoodig te zeggen, in wat schoone vormen de Hoogleeraar van der Ploeg al die heilige waarheden mededeelt, die hij den geloovigen ter overweging aanbiedt. Hij heeft rijkelijk zijn boek versierd met de bloemen der christelijke poëzie; van de meeste feestdagshymmen deelt hij nederlandsche vertalingen mede; en vele der hier gedrukte verzen zijn aan de dichterpen van Prof. van der Ploeg-zelven te danken. Onze protestantsche broeders weten even

weinig van deze literatuur als van den inhoud dezes boeks. Ware 't niet, bij ondervinding, vruchteloos gebleken — wij zouden hun de lektuur er van aanbevelen. 't Is inderdaad hoogst hinderlijk, dat men, in geschiedenissen der Ned. letterkunde, uit protestantsche handen voortkomende, de katholieke nederlandsche literatuur van de laatste drie eeuwen schier geheel geïgnoreerd vindt. Dat is geene stellige kwade trouw — want, inderdaad, het is onkunde: maar het verraadt toch eene laakbare onverschilligheid, voor dat gene wat tot de stof der oefening onzer letterkundigen behoort. En dat is met de katholieke liturgie in nog zoo veel hooger mate 't geval, als dit voorwerp, in waardigheid, boven den katholieken stijlvorm, verheven is. Tot de kennis en waardeering van beiden zal althans onder onze geloofsgenooten veel worden toegebragt, wanneer zij het geschenk hun door Prof. van der Ploeg gemaakt bewijzen te waardeeren, en door den aankoop van zijn boek, een herdruk in het leven roepen, dien wij er van ganscher harte aan toewenschen.

Om Pius IX te bewegen tot den afstand zijner regten op Bologna, heeft de Fransche regering zich herhaaldelijk beroepen op het bekende verdrag van Tolentino, door Pius VI met generaal Bonaparte gesloten. Maar bij het protest van Pius VI tegen dat verdrag en het geweld, hem daartoe aangedaan, komt nog de belijdenis van Napoleon I zelven, te vinden in zijne brieven, welke eerlang op bevel van Napoleon III zijn openbaar gemaakt.

Zichier in welke bewoordingen generaal Bonaparte den 1n Ventôse, van het jaar V aan het uitvoerend Bewind te Parijs, dat verdrag kenbaar maakte:

„Mijn gevoelen is dat Rome, eenmaal beroofd van Bologna, Ferrara, de Romagna en de dertig millioen, welke wij het outnemen, *niet meer kan bestaan.* Die oude machine zal van zelf in elkander zakken."

Ten zelfden tijde schreef Bonaparte aan Pius VI:

„Gansch Europa kent de vredelievende neigingen en de verzoenende deugden van Uwe Heiligheid. De Fransche Republiek zal, naar ik hoop, een der meest ware vrienden van Rome zijn."

De vredelievende neigingen en verzoenende deugden van Pius VI beletten intusschen niet dat de dreigende voorspelling, in Bonapartes brief aan het uitvoerend Bewind vervat, werd ten uitvoer gelegd.

Twee jaren na de onderteekening van het verdrag van Tolentino, dat, wel verre van iets ten einde te voeren, alles in het spel bragt, stierf Pius VI, te Valencia, van al zijne staten beroofd en het bewonderenswaardig gebed uitsprekende, dat door God en de menschen gehoord werd:

„Heere Jezus Christus, zie hier uwen Stedehouder voor U, den herder der Katholieke kudde, vermorzeld, gevangen en met vreugde voor zijne schapen stervende. Van U, mijn zachtmoedige Vader en gebieder, smeek en wensch ik vurig twee genaden: eerstens, dat Gij de volledigste vergiffenis aan al mijne vijanden en vervolgers en aan ieder hunner in het bijzonder schenkt: vervolgens, dat Gij aan Rome den zetel van Petrus en zijn eigen troon alsmede den vrede aan Europa en vooral aan Frankrijk terug geeft, dat mij zoo dierbaar is en zich altijd zoo verdienstelijk maakte ten opzigte der Christelijke Kerk en uwer godsdienst."

De bisschoppelijke verklaring, in ons nommer van Woensdag medegedeeld, welke de onderteekeningen bevat van het Duitsche, Engelsche, Nederlandsche, Oostenrijksche, Belgische, Schotsche, Iersche en Zwitsersche episkopaat, is nog onderteekend door de volgende prelaten:

Den Kardinaal-Aartsbisschop van Mechelen, den Aartsbisschop van Dublin, primaat van Ierland, de Bisschoppen van Clogher, Ferns en Aulon.

De storm van Dingsdag namiddag heeft in de hoofdstad geen rampen veroorzaakt, wat te verwonderen is bij de vele verwoestingen, die hij er aanrigtte. Van een aantal daken sloeg de wind de schoorsteenen omlaag, rolde het lood als papier op, voerde het in de lucht en plofte het in de straten neder. Dakpannen slingerden schier overal door de lucht. Op verschillende punten zijn langs de grachten boomen geknakt of omver geworpen, terwijl hier en daar een rukwind het water opzweepte en tegen de vensters der huizen aansloeg. Dat door het aantal voorwerpen van de daken naar beneden geworpen niemand gekwetst is of het leven heeft verloren, zal wel daaraan toe te schrijven zijn dat bijna elkeen te huis bleef, en de woeligste kruispunten, waar anders een digt opgehoopte menigte zich verdringt, thans eenzaam waren. Het eenige ongeluk van beteekenis, door den storm te weeg gebragt, is geschied op het terrein van het paleis voor Volksvlijt. Het hooge houten gevaarte, dat de aannemers aldaar voor den bouw hadden opgerigt, is nedergestort, doch schijnt betrekkelijk weinig schade te hebben veroorzaakt. Men verzekert, dat hieruit geen noemenswaardige vertraging in de werkzaamheden zal ontstaan.

De berigten uit het binnenland en van de kusten, tot dusver ontvangen, zijn over het algemeen gunstig, en doen zien dat de orkaan veel minder verwoesting heeft aangebragt, dan men reden had te vreezen, hoewel er toch hier en daar ongelukken hebben plaats gehad.

Men leest in de *Utr. Courant* van gisteren:

„Een hevige storm heeft gisteren namiddag over de stad en omstreken gewoed. Omstreeks 6 ure scheen hij zijn toppunt te bereiken, althans schoorsteenen, dakvensters, steigers, planken, dakpannen, werden naar beneden geworpen en geen straat is er bijna, waar niet aan een of meer huizen door de rukwinden schade werd aangebragt. De groote vierkante schoorsteen van de fabriek van de Wed. Smits, buiten de Waard, is op nieuw omver gewaaid, en op de fabriekgebouwen neêrgestort; de schade daardoor veroorzaakt is weder aanmerkelijk. Ook boomen zijn ter neêr geworpen, het daklood is hier en daar opgerold, o. a. op de Luth. kerk, en aan de noordzijde is de wijzer van den Domstoren afgeslagen.

„Gelukkig heeft men nog niet vernomen, dat er menschen zijn getroffen, door de massa voorwerpen, die telkens door den stormwind door de lucht werden geslingerd. Alleen hebben metselaars en timmerlieden volop werk gekregen, en zijn er voor enkele dagen handen te kort, om het al spoedig genoeg naar de wenschen van de getroffenen te herstellen.

„Een aantal telegraafpalen is op den grond geworpen; welligt zal er in de telegraafdienst dus eenige stoornis zijn. Ook de komst der spoortreinen is door den hevigen storm vertraagd.

„Omtrent den storm van gisteren wordt ons van wege het Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut het volgende medegedeeld:

„Gisteren namiddag woedde alhier een geweldige storm, nu en dan van regenbuijen vergezeld. De lucht was daarbij afwisselend zwaar bewolkt. Des morgens ten 8 ure wees de barometerstand 751,15 millemeters. De temperatuur 3.5 graad der honderddeelige schaal; de wind westelijk met eene gemiddelde kracht van 13 kilogrammen op den vierkanten meter. Ten 9 ure werd de wind W. Z. W. en verminderde iets in kracht. Ten 11 ure werd de wind zuid-westelijk met nog geringere kracht dan vroeger, terwijl de barometer steeds daalde. Ten 12 ure draaide de wind naar Z. Z. W.; de gemiddelde kracht was 17 kilogrammen op den vierkanten meter en de sterkste windstoot tusschen 11 en 12 bedroeg slechts 25 kilogrammen. De temperatuur was 2.8 graden. Ten 2 ure was de barometer tot 740.84 millimeters gedaald; de temperatuur was tot 5.2 graden geklommen; de wind liep weder Z. W. en de windkracht nam iets toe. Tusschen 2 en 3 ure klom de temperatuur aanmerkelijk en wel tot 8,1 graad. De wind werd west-zuidwestelijk met een gemiddelde kracht van 33 kilogr. en stooten van 48 kilogr. Tot nu toe was het nog geen storm te noemen. Ten 4 ure was de barometerstand 740,62 de temperatuur 7,1 de wind liep west, en de sterkste windstoot bedroeg 77 kilogrammen. Ten 5 ure bereikte de barometer den laagsten stand van 739,91 millimeters; de windrigting bleef dezelfde, doch de kracht nam toe. Tusschen 5 en 6 ure bedroeg de gemiddelde windkracht 108 ned. ponden met stooten van 120 ponden. Van 6 tot 7 ure liep de wind naar het WNW.; de storm bereikte den hoogsten trap. De gemiddelde windkracht was 112 ponden en de sterkste windstooten bedroegen tot 125 ned. ponden drukking op de vierk. ned. el. Ten 8 ure was de barrometerstand tot 745, ,65 geklommen en de sterkste windstooten bedroegen nu slechts 86 ned. ponden. Ten 9 ure werd de wind NW. en de kracht nam aanmerkelijk af. Ten 10 ure was de lucht geheel onbewolkt, en de sterkste windstoot bedroeg nog slechts 56 kilogram. Deze storm behoort tot de dusgenoemde cyclonen of draaijende winden, die somtijds onze streken bezoeken en van het westen of west-zuidwesten naar het oosten of oost-noordoosten trekken."

Verder verneemt men: te Schiedam werd o. a. het station van den spoorweg zeer beschadigd en juist dat gedeelte, waarlangs de telegraafdraden loopen, die daardoor geleden hebben.

Onder Leerdam nam men bij den storm een hoos waar; hooimijten werden verstrooid en eene boerenwagen met takkenbossen geladen werd van den dijk geworpen. In de omliggende dorpen was mede veel schade aangerigt.

Te Zevenhoven werd een in aanbouw zijnde boerenwoning opgenomen en uit elkander geworpen.

Te Huissen, nabij Arnhem, zijn twee huizen ingestort.

Te Apeldoorn werden twee boerenwoningen verwoest.

Onder de gemeente de Lier is o. a. eene geheel nieuwe bouwmanswoning, die gelukkig nog niet bewoond werd, ingestort.

Te St. Michels-Gestel woei de deur open van de woning van den landbouwer van den Boogaart. De felle luchtstroom wierp het vuur uit den haard door het vertrek en zette dat schier op hetzelfde oogenblik in vlammen. Het huis brandde tot den grond af.

Men schrijft van den Helder, dato 27 Februarij:

„Op grond van langdurige weerkundige waarnemingen zoowel op het observatorium alhier, als op die in andere plaatsen van ons vaderland gevestigd, meent men met eenige zekerheid de naderende stormen vooruit te kunnen weten De jongste stormen van November, die zoovele schepen hebben doen vergaan, zijn hier en elders zeer duidelijk vooruitgezien. Men is daarom, naar men verneemt tot het voornemen gekomen om eene telegrafische kommunikatie tot stand te brengen tusschen het observatorium alhier en die te Groningen en Maastricht, ten einde uit het resultaat der gelijktijdige waarnemingen tot de meerdere of mindere raadzaamheid te besluiten voor het uitzeilen der koopvaardijschepen, die dikwijls in groote menigte in deze haven op eene gunstige gelegenheid voor de uitvaart gelegen hebbende niet zelden met de eerste ooster- of noordooster koelte naar zee gaan."

Als letterkundige kuriositeit laten wij hier een lijst der titels volgen van de talrijke brochures, die sedert de verschijning van *Le Pape et le Congrès* te Parijs het licht hebben gezien. Wij sommen alleen de namen van die vlugschriften op, welke onder onze oogen kwamen. Er zijn er nog belangrijk meer. Men houde in het oog dat de bisschoppelijke mandementen, die na hunne afkondiging meest allen als brochures het licht hebben gezien, niet op deze lijst voorkomen. Nog nooit heeft, voor zoover wij weten, een vraagstuk in zulk een korten tijd zooveel geschriften uitgelokt.

La question de la papauté. Le Christ et le Pape. La papauté temporelle. Le Pape et le parti Catholique. Le Pape et les Romagnes. Rome et ses provinces. Napoleon III et Pie IX. Napoleon III et sa politique. Brochure d'un paysan du Danube. 1re et 2e *lettre d'un Rentier. Le Pape et le pouvoir. Une voix de paix. La papauté et l'Evangile. Dernière Réponse à la brochure le Pape et le Congrès. Un mot aux quarante cinq brochures. Pensées d'un Catholique. Projet de solution. Lettre d'un croyant. La France et le Pape. Conciliation des pouvoirs. Réponse à M. Abbat. Le Saint Père et Rome. Pie IX et la France. Lettre d'un Catholique.* 2e *Lettre d'un Catholique. La lettre Impériale. Le Pape et la liberté. La Papauté. Le Pape. Appel au bon sens. La question Romaine. Le droit du Pape. Etudes sur la papauté. Réponse du comte Solar. Lettre de Mgr. Pie. Broch. de Mgr. de Nîmes. La France et Rome.* 1e, 2e *et 3e Lettre de Mgr. Dupanloup. Le Pape et le Cabinet anglais. La question du jour. Les droits temporels. La destruction du pouvoir temporel. Sauvons le Pape. Dévotion au Pape. Le Roi Pie IX. Un mot d'un laique. Royauté pontificale. Pie IX. Le Pape et point de Congrès. Le Pape et la politique. De l'agitation. La France et le Congrès.*

De *Arnhemsche Courant* bevat het volgende uittreksel uit een brief van een officier, die deel nam aan de jongste Bonische expeditie, en geschreven uit het bivouac te Palacca, den 10 December 1859.

„...... Ons bivouac alhier is door en door gezond, en regt romantisch tusschen heuvelen en bosschen gelegen. Maar wat mij onuitsprekelijk getroffen heeft en met bewondering vervuld, is de prachtige niet te beschrijven weg, dien ik gisteren in het gevolg van den generaal met eenige kavallerie en 3 kompagnien infanterie heb afgelegd, welligt de mooiste weg, die ooit door onze troepen betreden werd. Ten zes ure gingen wij het bivouac verlaten, voorafgegaan door den inlandschen vorst Aroe Palacca met zijn gevolg, die met hunne bonte kleederdragt, lange lansen en vredesvlaggen een fantastisch gezigt opleverden. Al klimmende langs eene prachtig golvende vlakte, naderden wij den bergrug, die, met geheimzinnige bosschen bedekt en door steile kalkrotsen doorsneden, de grenzen scheen te stellen aan de ondernemingszucht van iederen veroveraar. Terwijl wij zoo voortrukten, terwijl de eerste zonnestralen flikkerend weerkaatst werden door onze bajonetten en sabels, zagen wij van alle zijden de witte vlag, het teeken des vredes, de kolonne naderen; iedere stap voorwaarts vergrootte het aantal onzer onderworpen landen. Ten 8 ure kwamen wij aan de kampong Midjo, gelegen aan den voet van het gebergte, waarachter het zoo geducht beschreven Pasempa, het toevlugtsoord van de Boeginesche vorsten, gelegen was. Alhoewel reeds menige rivier doorwaad en menige hoogte beklommen was, kwamen wij nu aan dat gedeelte van den weg, dat tot nu toe door geen Europeaan bezocht werd en waarvan het volksgeloof zegt, dat het staan en vallen van het rijk van Boni afhangt. Nu ging het, (9½ ure), steil opwaarts langs een pad, waar iedere voetstap een steenklomp ontmoette. De paarden moesten van steen tot steen springen, en de breedte van het voetpad was zoo gering, dat men achter elkander moest marcheren. Op een van de steilste punten was eene steenen benting gemaakt, die, eenigzins bezet, enorme verliezen aan ons zou gekost hebben, maar alles was verlaten. Aan de overzijde van den bergrug deed zich wederom een prachtig gezigt aan ons voor; maar uit wat men

zag of zich voorgesteld had te zien, werd duizendvoudig overtroffen door het trotsche, onbeschrijflijk verheven gezigt op de poort van Pasempa. Tien man hadden daar een geheel leger kunnen tegenhouden; er ging een kreet van bewondering op uit de gelederen; het was onuitsprekelijke schoon. Terwijl wij een steil voetpad, geheel met steenklompen bezaaid, langzaam afzakten, zagen we een ravijn voor ons, in welks diepte, niet te ontdekken voor het oog, eene rivier met donderend geweld heenstroomde. Eén misstap, en ruiter en paard stortten in den afgrond neder; en daar boven aan den anderen oever, die zich honderde voeten boven onze hoofden verhief, was eene zware steenen borstwering gemaakt, van waar men de aanvallers had kunnen verpletteren. Nu liep onze weg in de diepte langs den lagen oever; beneden ons de afgrond, boven ons de vijandelijke benting en dan moest men van steen tot steen klauteren, om eindelijk eene wending links te nemen en langs steile steenklompen de zoogenaamde poort van Pesempa te naderen. Deze poort is van zware puntige steenen opgezet en zeer naauw. Ik kan u niet beschrijven, hoe prachtig het gezigt was, dat het geheel opleverde; er waren oude Indische gasten bij den troep, er waren menschen, die geene impressies meer kenden, maar hier stond ieder in verstomming dat verheven tooneel te beschouwen. Ik zie geen kans om er u een denkbeeld van te geven, hoe vol poëzie, hoe verheven en trotsch de tafereelen waren, die mijne oogen aanschouwden. Alles was gelukkig onbezet; van alle zijden naderden de bewoners met witte vlaggen. Het is onbegrijpelijk, dat zij die pozitie niet verdedigd hebben. Het eigenlijke Pasempa ligt nog omstreeks een uur afstands van de poort van dien naam. Het geheele terrein was daar bezaaid met steenen borstweringen, waartusschen wij ons man voor man moesten bewegen. Ten 1 ure kwamen wij eindelijk op Pasempa; wij hadden, na aftrek der rust te Midjo, 5 volle uren te paard gezeten. Pasempa zelf levert weinig merkwaardigs op; er staan eenige huizen, waaronder een groot bamboezen huis van de Koningin van Boni, dat letterlijk vol was met goederen. Overal vonden wij de bewijzen van eene overhaaste vlugt; de draagstoel (tandoe) van de Koningin behoorde daaronder; zij zelve had den weg verder te paard voortgezet. De staf was alleen met de kavallerie vooruitgegaan, daar de infanterie niet zoo spoedig kon volgen. Ten 3 ure stegen wij met de kavallerie weder te paard en ontmoetten een half uur daarna de infanterie, die ongeveer 4½ uur te Pasempa zal zijn aangekomen. Nu was bewezen dat de Nederlanders ook het toevlugtsoord van de Koningin konden bezoeken. Wij volgden terug eenen anderen weg, die veel korter, maar ook zoo ontzettend gevaarlijk was, dat ik nooit zou gelooven, zoo ik het zelf niet gezien had, dat hij met paarden was afgelegd. Die bergpaarden zijn onbetaalbaar; het was om van te beven, wanneer men naar boven tegen de loodregte bergwanden en naar beneden in de onpeilbare ravijnen nederzag, terwijl er niets dan gladde steenen onder enorme hellingen waren, om onze paarden een steunpunt aan te bieden, dat daarbij zoo klein was, dat er volstrekt geen plaats overschoot, wanneer het paard zijne hoeven geplaatst had. Te ruim 6 ure ariveerden wij weder te Palacca; wij hadden dus 9 uren te paard gezeten, maar er was niemand of hij had opgetogen gestaan van bewondering.— De infanterie is te Pasempa gebleven en zal heden terugkeeren.

.... De post vertrekt, zoodat ik deze letteren in vliegenden haast schrijven moest. Ontvang dezen in welstand, enz.........."

De prijzen van het Vee, besteed ter markt van gisteren, waren als volgt: Kalveren 1ste kwal. *f* 70 a *f* 90; 2de kwal. *f* 60 a *f* 80; 3de kwal. *f* 50 a *f* 70. Schapen *f* 22 a *f* 28. Varkens 54 a 60 ct. per Ned. ℔.

HOEVEN, 29 Febr. Dezer dagen hebben de professoren der eerste en tweede afdeeling van het Seminarie van 't bisdom van Breda, en insgelijks de kweekelingen van beide Seminariën, in twee afzonderlijke adressen, zich gewend tot zijne Heiligheid, ten einde te betuigen van hunne gehechtheid aan den geliefden persoon van Pius IX en aan den H. Stoel en, met geheel de Katholieke wereld, de aanslagen op het wereldlijk gezag van den H. Stoel-zelven, af te keuren en daartegen te protesteren.

SCHOONHOVEN, 29 Februarij. De weekmarkt van heden was druk bezocht en leverde veel vertier op. Boter bij vrij goeden aanvoer geldiger, werd door handelaren van *f* 1.20 tot en met *f* 1.25 per Ned. ℔ betaald. Hennep met meer dan gewonen aanvoer geldt van *f* 15.50 tot *f* 16.50. Kaas zonder handel. Vee niet ter markt.

De telegraaf meldt heden het volgende:

PARIJS, 29 Febr. De *Patrie* logenstraft het berigt van den *Morning Chronicle* betreffende een aanvallend en verdedigend verbond tusschen Rusland en Oostenrijk.

MADRID, 28 Febr. Het slechte weder heeft te weeg gebragt, dat de vloot weder te Algesiras is binnengeloopen. Maarschalk O'Donnel zal binnen drie dagen naar Rabat oprukken. Door den storm is de gemeenschap met Afrika gestoord.

LONDEN, 1 Maart. De *Morning Herald* zegt uit volkomen zekere bron te kunnen mededeelen, dat Koning Viktor Emmanuel den 26n Febr. ll. te Milaan eene dépêche van den heer de Thouvenel heeft ontvangen, houdende dat Keizer Napoleon in geenen deele eene vereeniging van Toskane met Piëmont toestaat, doch dat de Koning Parma, Modena en de Romagna in ruil voor Savoye kan nemen.

— De tweede editie van den *Morning Chronicle* meldt dat de prins van Hessen, als overbrenger van het traktaat tusschen Oostenrijk en Rusland, naar St. Petersburg is vertrokken. In dat traktaat zijn, volgens genoemd blad wijzigingen gebragt. Rusland verleent aan Oostenrijk geen bijstand in Italië, omdat eerstgenoemde mogendheid op vriendschappelijken voet met Frankrijk wil blijven, doch zal gemeenschappelijk met Oostenrijk handelen in de eventuële verwikkelingen, waarin deze staat ten opzigte van de Donau-Vorstendommen en Hongarije gebragt kan worden.

BERLIJN, 29 Febr. De notaas van Rusland en Pruissen betreffende de te houden konferentiën over de Italiaansche kwestie stemmen volstrekt niet met elkander overeen; door deze twee mogendheden werden geenszins tegenvoorstellen gedaan; Rusland en Pruissen hebben niet te Turijn tegen de inlijving der Midden-Italiaansche Staten bij Sardinië geprotesteerd; alleen dit is waar, dat Russische dépêches te Berlijn en elders ontvangen min of meer een legitimistische strekking hadden. [Dit berigt schijnt van Fransche zijde te komen, en verdient geen onvoorwaardelijk geloof.]

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 Feb. Algemeen is men in het vertrouwen dat de troonrede de hoop zal geven op eene bevestiging van den vrede door eene spoedige schikking der Italiaansche zaken. Men mag echter niet onopgemerkt laten voorbijgaan dat verleden jaar de effekten van Zaturdag tot Maandag twee percent stegen door dezelfde geruchten, maar zoodra de troonrede bekend was weder in dezelfde mate daalden. De Keizer weet zijn gedachten in dergelijke omstandigheden steeds tot op het oogenblik geheim te houden, dat ze hare uitwerking moeten doen, en bereids verscheidene keeren heeft hij de verzekeringen teleurgesteld van hen, die zijne bedoelingen meenden doorgrond te hebben.

— De *Correspondance Havas* verzekert dat werkelijk een geheim verdrag tusschen Oostenrijk, Napels en Rome bestaat, waarin deze drie mogendheden zich verbinden, geene oplossing, welke den Kerkelijken Staat verkleint of Piëmont uitbreidt, goed te keuren. Men wil alles wagen om zoo iets te beletten.

Dezelfde *Correspondance* berigt, dat de emigratie in het Venetiaansche zoo belangrijk wordt, dat zij wel geschikt is de staatslieden tot nadenken te brengen. Tegenwoordig zou het getal vlugtelingen, die te Brescia, Milaan en Turijn aankomen, zeer groot zijn.

— Een publicist toont aan dat het Romeinsche hof standvastig in zijne besluiten blijft en zijne regten geenszins zal laten besnoeijen door de hersenschimmige schikkingen, welke de bladen dagelijks voorgeven, dat ontworpen zijn. „De omwenteling, zoo schrijft hij, zal verpligt zijn haren gevaarlijken weg tot het einde toe te bewandelen, want Rome zal nimmer wijken dan voor het geweld der overmagt. De kracht der beginselen van den H. Stoel is te groot dan dat de bedreigingen en kunstgrepen der revolutie die zouden vernietigen.

„Koning Viktor Emmanuel, vervolgt dezelfde publicist, moet zich zeer voldaan toonen over zijne reis in Lombardije. Men wil dat hij zich in staat gelooft Opper- en Midden-Italië te beheerschen, zonder tot eenig uiterste zijne toevlugt te nemen. Intusschen moeten zelfs de vrienden des Konings zich daarover bezorgd toonen, wijl zij uit die gerustheid ontwaren, dat hij den waren toestand niet kent en zich door een nieuwen onberaden stap in het verderf zal storten.

„In Frankrijk dagen bondgenooten voor den *Siècle* tegen Mgr. Dupanloup op. Elf leden der familie van wijlen Mgr. Rousseau hebben eene klagte bij den prokureur-generaal ingesteld tegen den wakkeren verdediger van de regten der Kerk. Men ontwaart, zoo eindigt de publicist, dat men de schandalen vermeerdert, intusschen is er geen twijfel aan, of zij zullen tot beschaming dienen van hen die ze voortbragten."

— Dezer dagen werd voor de korrektionele regtbank de zaak behandeld van den heer Vacherot, als schrijver van een werk, getiteld: *La Democratie*. Eene omstandigheid heeft daarbij de talrijke toeschouwers zoo doen lagchen, dat de voorzitter verklaarde de zaal te zullen doen ontruimen indien de vrolijkheid niet beperkt werd. De advokaat Marie pleitte voor den heer Vacherot, en verklaarde dat diens werk niets strafwaardigs bevatte, en andere boeken over het onderwerp veel verder gingen dan het zijne. Tot bewijs sloeg hij een deel op, en las verschillende volzinnen. Plotseling viel de voorzitter hem in de rede, zeggende: „Met uw verlof, mijnheer Marie, maar dat zijn zeer gevaarlijke leerstellingen. Hoe heet het boek, dat ge daar leest?" De advokaat antwoordde: „Dit werk, mijnheer de voorzitter, is getiteld: De toekomst der democratie (*l'Avenir de la démocratie*), maar vergun mij er nog iets uit aan te halen."

Hij las voort, tot de voorzitter hem andermaal deed zwijgen, met de woorden: „Maar dat zijn allergevaarlijkste, verfoeijelijke stelsels, welke wij in een verhoor niet kunnen dulden. Is de schrijver er van niet door de regtbank vervolgd?"

„Neen, mijnheer de voorzitter." — „Maar wie is er dan toch de schrijver van?"

De advokaat las nu den titel van het boek:

„De toekomst der démokratie, door Lodewijk Napoleon Bonaparte."

Op het hooren van 's Keizers naam brak het publiek, gelijk gezegd is, in een schaterend gelach los. De voorzitter had moeite zich te bedwingen en lag allen het stilzwijgen op; waarna de advokaat met zijne pleitrede voortging.

— In den afgeloopen nacht hebben hier rukwinden gewoed, heviger dan men zich herinnert ooit te hebben bijgewoond. Van onderscheidene daken in den omtrek der Tuileriën, van het Palais-Royal en van het paleis van het Instituut, welke met leijen zijn gedekt, werden de pannen of leijen weggeslingerd. In het noordelijk gedeelte van den tuin der Tuileriën werd een der dikste boomen omvergerukt. Eenige dames, die in krinoline gekleed, den Pont-Royal of den Pont-des-Arts overliepen, werden neêrgeworpen. Ook op de kusten moeten ernstige ongelukken zijn voorgevallen.

ENGELAND.

LONDEN, 27 Feb. Uit Kalkutta wordt aan den *Times*, onder dagteekening van 24 Jan., geschreven, dat de toebereidselen voor de Chineesche expeditie langzaam worden voortgezet. Men wachtte nog op bevelen uit Engeland. Van de inlandsche regimenten melden zich vele vrijwilligers voor de expeditie aan, hetgeen voor een bewijs gehouden werd dat de Sikhs aan geen nieuwen opstand gelooven.

— Zoo als reeds is gemeld, kwamen Z. K. H. de Prins van Oranje den 23sten te Liverpool aan, na zich korten tijd in Wallis opgehouden te hebben. 's Vrijdags te voren was Z. K. H. te Raglan Castle, nabij Mamouth, aangekomen, zijnde een der kasteelen van den hertog van Beaufort. Van daar bezocht de Prins de nabijgelene ruïnen en begeleide daarna lord Llanover naar Llanarth, waar Z. K. H. den nacht doorbragt. 's Zaturdags bezocht de prins de ijzerfabrieken te Merthyr-Tydvil, welke plaats deswege beroemd is. Te Llanarth teruggekeerd, had er ter zijne eere een banket en een bal plaats. 's Zondags woonde Z. K. K. de godsdienstoefening bij in de kerk te Llanover, terwijl hij 's Maandags afscheid nam van lord en lady Llanover, om zich met zijn gevolg naar Hereford en vervolgens naar Chester en Bangor te begeven. De etablissementen van den bekenden scheepsbouwmeester Laird te Liverpool, werden vervolgens door den prins met belangstelling bezocht, terwijl hij bij zijn vertrek aan de leden dier handelsfirma HD. genoegen betuigde, dat hem dit bezoek verschaft had. In het Adelphi-Hôtel, waar voor de ontvangst van den prins vooraf eenige appartementen in gereedheid waren gebragt, werd de prins opgewacht door den kolonel Seymour, stalmeester der Koningin.

De Nederlandsche gezant aan ons hof werd insgelijks in het Adelphi-Hôtel verwacht, maar er was een brief van hem ontvangen, meldende, dat hij verhinderd was aan zijn voornemen gevolg te geven.

Hierbij dient nog gezegd te worden, dat de prins alles met belangstelling gadeslaat, wat strekken kan om verbeteringen aan te brengen in den scheepsbouw, en hij bezit klaarblijkelijk veel zin voor de werktuigkunde. Z. K. H. had verzocht dat van zijn bezoek te Liverpool zoo min mogelijk gewag zou worden gemaakt. Ten bewijze dat de prins dit ernstig meent, kan dienen dat hij voor eenigen tijd inkognito gereisd heeft.

— In het distrikt St. Helens hebben de kolengravers geweigerd in de mijnen te werken. Zij eischen dat het loon 10 pCt. verhoogd worde, want ook de prijs der kolen is zooveel gestegen, en zij willen hun aandeel in de winst hebben. Wijl de mijn-eigenaars hierin niet willen toetreden, loopen 4000 arbeiders ledig. In het gebrek aan kolen, dat hierdoor ontstaan moet, zal door aanvoeren met den spoortrein voorzien worden.

— Miss Florence Nightingale, de bekende ziekenverpleegster der Britsche soldaten in de Krim, gedurende den oorlog met Rusland, is sinds eenigen tijd zoo ongesteld, dat de geneesheeren voor haar leven vreezen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 28 Feb. Berigten uit Boheme spreken

over den harden winter en nijpenden nood. De sneeuw ligt in vele streken zoo hoog, dat de hazen de kroonen der jonge boomen afknabbelen. Er liggen balken onder het ijs en de verhindering in het verkeer belet de verdiensten, terwijl bij het uitzigt op eene late lente nog de vrees voor overstroomingen komt.

BELGIE.

BRUSSEL, 29 Febr. De Kamer heeft gisteren met eenparige stemmen het wetsontwerp aangenomen, waarbij uit den eed der ambtenaren de verouderde vorm, met betrekking tot de eeuwige uitsluiting van het Huis van Oranje van den belgischen Troon, wordt weggenomen.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		29 FEBR. 4½ u.		gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	106¼	a 106½	
Nederl. Bank	4 »			
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		64¾	64⅞	64 13/16
Dito Dito	3 »	76	76 1/16	
Dito Dito	4 »	98 9/16	98⅝	98⅝
Oost-Ind. Leening	4 »	97⅝		
Amortisatie-Syndikaat	3½ »	95		
Handel-Maatsch. op rescontre				
Aand. Holl. Spoorweg				
Leening idem	4½ »			
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ »			
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½ »			
Dito *Rothschild*	2½ »	51¾		
Frankrijk, Certifikaten	3 »			
Spanje, Obligatiën	1¾ »	33⅛	33 3/16	33 3/16
Dito	3 »	44¼		
Dito Binnenlandsche	3 »	42 11/16	42⅞	42⅞
Amortisable Schuld		12	12 1/16	12
Bewijzen Coupons				
Portugal, Obligatiën	3 »	43⅞		
Dito 1856/1859	3 »	42 3/16		
Uitgestelde				
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 »	103⅜	103½	103½
Dito bij idem 1828/1829	5 »	102	102⅛	102⅛
Cert. bij idem 1831/1838	5 »			
Dito bij idem 1840	4 »	79 5/16	79⅜	
Dito bij *Stieglitz*	4 »	79⅜		
Dito Nieuwe	4 »			
Dito 5de Serie	5 »	89¾		
Dito 1855, 6de Serie	5 »	99⅝		
Dito Adm. te Hamburg	5 »			
Dito dito te Londen	5 »	97½		
Dito dito dito	4½ »			
Dito dito dito	3 »	62 7/16		
Inschrijv. in Assignatiën	6 »			
Certifikaten van dito	6 »			
Spoorweg Aktiën	5 »			
Polen, Aand. 1835, fl. 500		158½	158¾	
Obligatiën	4 pCt.			
Pruissen, Oblig.	4½ »			
Dito 1859	5 »			
Aandeelen 1854	3½ »	205		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 »	59¾		
Dito dito	4 »	47⅛		
Dito Metalliek	5 »	48⅜	48 11/16	48 9/16
Dito dito	2½ »	26 5/16	26 7/16	26⅜
Dito Rente Amsterdam	5 »	71⅛	71 3/16	71 3/16
Dito Nationale 1854	5 »	54¼	54¾	54 7/16
Weener Bankaktiën	*f*	755		
Dito Aand. fl. 250, 1839	»			
Dito dito » 250, 1854	4 pCt.	243		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen				
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 »			
Dito bij *Rotschild*	5 »			
Denemarken, Obl. te Lond.	5 »			
Dito	3 »			
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 »			
Dito 1839 van £ 100	5 »			
Dito 1843 » » 100	5 »			
Dito 1852	4½ »			
Dito 1858	4½ »			
Sardinië	5 »			
Peru, Geldl. 1854	4½ »			
Dito te Parijs	»			
Ecuador, Oblig. 1855	1 »			
Venezuela, Obligatien	3 »	25⅝		
Dito	1½ »	13 5/16	13⅜	
Grenada, Obligatiën	4 »	14⅝		
Dito Uitgestelde				
Mexiko, Obligatiën	3 »	21	21⅛	21⅛
Nrd-Amer. Ph. *Hope en C.*, Lr. A	»			
Dito dito Lr. B	»			
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.	80¾	81	
Illinois Spoorw. Aandeelen				
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	81⅞		
Galvest. Spoorweg Oblig.	8 »	39	40	
Louisiana	5 »	101½		
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5 »	4⅛		

Handel-Maatschappij kontant ——; dito Leening 1858 4 pCt. ——; Russische Spoorweg volgefourneerde 213, 213¼; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr.-Oost. Spoorw.-Oblig. bij Hope 3 pCt. —.

Met levendigen handel in Binnenlandsche, Oostenrijksche en Spaansche fondsen verkeerde de markt over het algemeen in een vastere stemming. Van Zuid-Amerikaansche waren Mexikanen tot verhoogde koersen te plaatsen.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt, Prolongatie 2½ pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 1 Maart tot 3¼ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 64¾; Aand. Handel-Maatsch. ——, Spanje Binnenl. 3 pc. 43; Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 103⅜, dito bij Stieglitz 1855, 6de serie ——, 5 pc. Oostenrijk, Met. 5 pc. 48⅝, dito 2½ pc. 26 5/16, dito Rente Amst. 5 pc. 71⅛, dito Nationale 1854 5 pc. 54 13/16.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	*f* 55 5/16	2/m. Livorno	*f* 38¼
Zigt »	» 55 11/16	» Napels	» 78¼
2/m. Bordeaux	» 55	3/m. Petersburg	» 167
½/m. »	» 55⅜	6/w. Weenen	» 85½
3/m. Madrid	» 239	» Augsburg	» 99
» Cadix	» 240	» Frankfort	» 99½
» Sevilië	» 237	2/m. Hamburg	» 35
» Bilbao	» 237	Zigt »	» 35 3/16
» Lissabon	» 40⅝	2/m. Londen	» 11.60
» Porto	» 40¾	Zigt »	» 11.67½
2/m. Genua	» 45½	Rotterdam	» ¼

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 29 Febr. België 2½ pc. 55½; 4½ pc. 97¾g Metal. 51⅛g, Nation. 57¼; Spanje 1½ pc. 33p; 3 pc 42⅞g.

PARIJS, 29 Febr. 3 pc. Rente 68.25; 4½ pc. id. —.—, Fr.-Oost. Spoorw. 505.—; Credit mobilier 750.—; 3 pc. Spanje 43; 1¾ pc. id. 33¼; Spanje Cred. —.—; Passive —; Russ. Spoorw.-Aktiën —; Rom. Leening —.

MADRID, 28 Febr. Spanje 3 pc. 44.10; 1¾ pc. 34.15.

LONDEN, 29 Febr. Cons. 94¾ a —; Braz. 5 pc. —, 3 pc. Mexiko 22⅛ a —; 4½ pc. Peru 95⅞; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. doll. bonds 80½, 3¾ pc. Grenada — a —; id. uitgestelde — a —; 2½ pc. Venez. — a —; 1 pc. id. — a —, 3 pc. Port. — a —; 3 pc. Spanje 44¾ a —; 1¾ pc. id. 33½ a —; Coupons — a —; Amortis. — a —; 4½ pc. Russen 98¼ a —; 5 pc. id. — a —; 2½ pc. Holland — a —; 4 pc. id. 102¼ a —; Illinois Shares 56 a —; id. 7 pc. Oblig. 81 a —; Sardinië — a —; Ecuador — a —.

WEENEN, 29 Febr. Met. 5 pc. 69.10; 2½ pc. —.—; Nat. 77.40; Loten 1854 4 pc. —; Bank-Aktiën 867; Noord-Baan-akt. 196; Oostenr. Cred. Loten —; Cred. Anst. 196.—, O.-Fr. Spoorw.-akt. 265.—; Lomb. Venetiaans. —.—, Nieuwe 154.—; Wissel op Londen 3/m. 13.22½; Parijs —.—; Frankf. —; Amst. —.—; Goud 32.—; Zilver —.

BERLIJN, 29 Febr. Metalliek 5 pc. 52; Nationale 58¼, Stiegl. 5de serie 95¼; 6de id. 105¼; 5 pc. Eng. Russ. 105¾, Nieuwe 3 pc. 63⅝; Pruiss. Staats. 4½ pc. 99¾; id. Nieuwe 5 pc. —; Fr. Oost. Spoorw. —; Credit —, Wissel op Londen 2/m. 6 th. —, Parijs —, Hamburg —; Amst. zigt —, Weenen 2/m. —, Petersburg 3/w. —.

HAMBURG, 29 Febr. 4 pc. Rusland 60½, 4½ pc. id. —; 3 pc. Spanje 40¼, 1¾ pc. id. 31½, Vereinsb. 98¾, Noord-Duits. bank 83¾, Mexikanen —, Wissel op Londen 3/m. —.—, Amst. —.—, Diskonto —.

FRANKFORT, 29 Febr. Metalliek 5 pc. 50 Nation. 56⅝, Cred. Akt. —, Spanje 3 pc. 42¾, 1¾ pc. 33½, Bankakt. —; Wissel op Londen 116¾, Weenen 87¾; Parijs —, Diskonto —.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 29 Februarij.

Tarwe in een doen: 132 ℔ b. Poolsche *f* 343, 345.

Rogge stil: 119 ℔ n. Petersburg *f* 200; op levering in April *f* 195; Junij *f* 198; Julij *f* 198; Pruissische per Junij *f* 202.

Garst goed prijshoudend: 107 ℔ j. fijne Zweedsche *f* 179.

Haver beter te plaatsen: 98, 101 ℔ n. fijne Vriessche *f* 4½ a *f* 4¾; Deensche bij partij *f* 8½ per 100 kilo.

Boekweit prijshoudend: 115 ℔ j. Holsteinsche *f* 195.

Lijnzaad in een doen: 107, 108 ℔ Riga *f* 250; 108, 109 ℔ Kalkutta *f* 320. *Raapolie* op 6/w. *f* 39; Vliegend *f* 37¾; in Mei ek. *f* 37½; Sept. *f* 39¼; Okt. *f* 39½; Nov. *f* 39¾; Dec. *f* 40. *Lijnolie* op 6/w. *f* 34¾; Vliegend *f* 30½; in Maart ek. *f* 30½; April *f* 31; Mei *f* 31½; Sept., Okt., Nov. en Dec. *f* 32¾. *Hennepolie* op 6/w. *f* 37½; Vliegend *f* 36.

SCHIEDAM, 29 Febr. Rogge. Verkocht: 144/2 ℔ Arensb. *f* 220 6/w.; 144/2 ℔ Koersche *f* 210 kt; 142/2 ℔ o. Archang. *f* 198 6/w. — Gerst: 128/2 ℔ Libau *f* 200 3/m. — Moutwijn *f* 13,75; Jenever *f* 19,25; Amst. Proef *f* 20,50 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 1,60 per ketel.

STADSNIEUWS.

241ste Staats-Loterij. (Prijzen van *f* 1000 en daarboven. 1ste Klasse, 4de Lijst: N° 2218 *f* 1500.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 1 Maart.

GETROUWD (28 Febr.): Jhr. D. Lopes Suasso met R. Moresco.

BEVALLEN (28 Febr.): S. M. Vallet, geb. Molling, Z.

OVERLEDEN (24 Febr.): D. H. Schwartze, 29 j. - J. Priester, wed. J. H. Bartholome, 64 j. - J. J. H. Wiedebosch, 59 j. — (25 Febr.): M. F. Gartner, geb. Roos, 30 j. - M. Bielders, 5½ jaar.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 29 Febr. De Waal, Fosca Helena, Wilmington. Ouwehand, de Hoop, Lissabon.

HELVOET, 29 Febr. Claasen, Elisabeth Cathanina, Boston A.

UITGEZEILD:

TEXEL, 29 Febr. Beaver (st.), Londen.

HELVOET, 29 Febr. Levant (st.), Havre.

Advertentiën.

(2372) Op een **Buiten**, in de nabijheid van *Utrecht* wordt gevraagd: Eene zeer bekwame **KEUKENMEID**, middelbare leeftijd, van de R. C. Godsdienst, onberispelijk gedrag, goed humeur. Die daarvan de beste getuigenis kan produceren, zal het loon naar bekwaamheid geregeld worden. Men onderscheide zich onder letter V. O. aan het Bureau dezer Courant.

Eene Jufvrouw, van de R. C. Godsdienst, gedurende 12 jaren de betrekking van **HUISHOUDSTER** in een Burger Huisgezin waargenomen hebbende; doch nu wegens omstandigheden, niet van haar afhankelijk, die betrekking wenschende te verlaten, zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk hier of elders **ter Assistentie in eene Huishouding**, of wel ter Verzorging of Oppassing eener **Oude Dame** geplaatst. Hierop reflecteerend, gelieve men zich met *franco* brieven, onder Letter A. A. te adresseren bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN alhier. (2371)

TE HUUR

om tegen Mei te aanvaarden, een zeer net en droog **HUISJE**, van vele gemakken voorzien, **Bloempark, Viskom, Wandeling**, enz., staande naast de R. C. Kerk, te Zevenhoven. Dagelijks te bezigtigen en te bevragen bij den eigenaar B. KOELEMAN te Zevenhoven bij Alphen. (2366)

(2360) Bij **A. B. WOLTERS**, Confiseur te Zutphen, bestaat gelegenheid een **Leerling** te plaatsen, of iemand die zich verder wenscht te bekwamen.

Men vraagt een **Grutterskneeht**, in staat deze Affaire alleen waar te nemen, kennis van den Landbouw zal tot aanbeveling strekken. Adres met *franco* brieven onder letter R., bij den Boekhandelaar WAANDERS te Zwolle. (2368)

(2370) Bij J. T. SOMMER te Almelo, is van de pers gekomen, en aan de Inteekenaars verzonden:

Gekruide Zielespijs in porties toegediend, door een R. K. Pastoor, 36e portie, IVe deel, VIIe jaar.

De jaargang van dit uitmuntend, en met zoo veel graagte ontvangen werk, bestaat uit 10 tot 12 vel druks, zoo mogelijk verdeeld in zes portiën, waarvan er *geregeld* om de twee maanden eene zal verschijnen. Tegen den geringen prijs van 1.00; of *franco* per post *f* 1.15.

Kompleete Exemplaren der *eerste zes jaargangen* zijn mede verkrijgbaar.

Heden is aan H. H. Inteekenaren verzonden de Februarij aflevering van

LE FOYER DES FAMILLES.

Magasin Catholique illustré

SOUS LA DIRECTION DE

M. PAUL DE CAUX.

Op bovenstaand geïllustreerd werk kan men bij den ondergeteekende inschrijven; het is aanbevelingswaardig door degelijkheid en verscheidenheid van inhoud, netten druk, fraaije platen en goedkoopen prijs.

Le Foyer des Familles wordt sedert Januarij 1859 in maandelijksche afleveringen uitgegeven; ofschoon onder een nieuwen titel, is het eene voortzetting van het steeds gunstig bekende *Magasin Catholique*. Eene andere redactie en uitgever wenden op nieuw hunne pogingen aan om het vertrouwen dat deze onderneming sinds jaren heeft genoten, waardig te blijven. De prijs van dit werk is *f* 3.75. De vele inteekenaren die de ondergeteekende op dit werk heeft en welke steeds toenemen, is eene genoegzame aanprijzing.

C. L. VAN LANGENHUYSEN.

P. S. De aflevering van December 1859 is ontvangen en wordt hierbij verzonden.

En bij denzelfden is van de pers gekomen en verzonden:

HET ROMEINSCHE VRAAGSTUK,

DOOR DEN

Burggraaf DE MELUN.

Naar het Fransch.

Prijs 15 Cents.

Ter verspreiding per 25 Exemplaren . . . . *f* 3.00

» » » 50 » . . . . *f* 5.00

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN Drukker en Uitgever.